

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „*Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej*”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Tytuł/pełna nazwa:

Muzeum łomżyńskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego

Zmiany w nazwach:

Muzeum w Łomży, Muzeum Północno Mazowieckie w Łomży

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ muzeum, charakter zbiorów):

Muzeum łomżyńskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego utworzono w 1910 r. w ramach działalności założonego w 1908 r. Oddziału łomżyńskiego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Muzeum gromadziło przede wszystkim zbiory przyrodnicze, numizmatyczne oraz historyczno-artystyczne. W latach 1914-1915 działalność oddziału zawieszono. W 1916 r. Adam Chętnik reaktywował oddział łomżyński Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, a rok później rozpoczęło działalność muzeum. Obecnie trudno ustalić co się stało z zachowanymi eksponatami do 1916 r. W dwudziestoleciu międzywojennym Chętnik zainicjował oficjalnie działalność Muzeum Kurpiowskiego w Nowogrodzie, które było kontynuatorem działalności muzeum łomżyńskiego.

Daty działalności / zakres czasowy:

1898 – otwarcie Wystawy Sztuk Pięknych w Łomży
1908-02-21 – powstanie Oddziału Łomżyńskiego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego
1909 – podjęcie starań mających na celu założenie Muzeum Ziemi Łomżyńskiej
1910 – zainicjowanie gromadzenia zbiorów
1914-1915 – przerwanie działalności muzeum
1916 – reaktywacja działalności Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego
1917 – otwarcie muzeum w salach biblioteki
1918 – przerwanie działalności muzeum PTK, powołanie Muzeum Diecezjanego
1924 – powstanie muzeum przy Inspektoracie Szkolnym
1927 – otwarcie Muzeum Kurpiowskiego w Nowogrodzie
1946 – reaktywacja działalności Muzeum Północno-Mazowieckiego w Łomży
1947 – włączenie muzeum w struktury Oddziału Towarzystwa Naukowego Płockiego
1948 – budowa siedziby muzeum
1949 – przemianowanie placówki na Muzeum w Łomży, pod nadzorem Muzeum Narodowego w Warszawie
1957 – przejście muzeum pod zarząd Muzeum w Białymstoku
1975 – przejście muzeum pod nadzór Wojewody Łomżyńskiego
1998 – przemianowanie placówki na Muzeum Północno-Mazowieckie w Łomży

Dostępność

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Rodzaj pamięci

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmin a/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	województwo podlaskie powiat Łomża ul. Dworna 22c 18-400 Łomża nr działki 10543	1910 – lokal w budynku Kasy Przemysłowców Łomżyńskich, Dworna 16 1912 – lokal w domu Wejrocha, ul. Dworna 1913 – lokal w domu Słomiewicza ul. Wesoła 6 1915 – sale biblioteki i czytelni Niziołomskiej przy ul. Sienkiewicza 1948 - al. Legionów 18 (ob. 26) 1956 - ul. Sadowa 4 (ob.12) 1980 - ul. Krzywe Koło 1 2006- ul. Dworna 22c
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	tel. 086 216 28 16 tel/fax 086 216 64 87 e-mail: mpml@o2.pl http://www.4lomza.pl/index. php?k=278	XXX
GODZINY OTWARCIA	wtorki, czwartki i piątki od 9-16, w środy 9-17, w soboty, niedziele i święta od 10-16	
DYREKTORZY	dr Jerzy Jastrzębski	XXX
ZARZĄDCA	Rada Powiatu Łomża	Polskie Towarzystwo Krajoznawcze oddział w Łomży
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowan y)	Kamienica lekarza Markiewicza z lat 80-tych XIX wieku, przebudowane na seminarium, później szkołę	siedziby tymczasowe

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Typ instytucji (muzeum publiczne, prywatne, kolekcja prywatna, instytucja protomuzealna)

muzeum publiczne

Zakres terytorialny

Łomża i Mazowsze Północne, Kurpie, zbiory narodowe i międzynarodowe (przyrodnicze)

Historia instytucji (szczegółowa)

W 1898 r. zorganizowana została w Łomży Wystawa Sztuk Pięknych (Wystawa sztuk pięknych i zabytków starożytności). Zgromadzone na niej obiekty, z różnych dziedzin (rzemiosło artystyczne, archeologia, numizmaty, obiekty etnograficzne, zabytki kościelne, książki i rękopisy, osobliwości), pobudziły mieszkańców do podjęcia starań o utworzenie muzeum miejskiego. Pomimo starań osób prywatnych i obietnic magistratu, nie doszły one do skutku.

W 21 II 1908 r. w Łomży z inicjatywy Rudolfa Bobera, Franciszka Hryniewicza oraz Henryka Łempickiego został powołany oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Sekcją muzealną, utworzoną w 1909 r. kierował Edmund Cabert. W tym też roku kierownictwo oddziału, szczególnie jego ówczesny prezes Konstanty Bzowski, podjęło starania powołania muzeum ziemi łomżyńskiej.

Pierwszą siedzibą muzeum były pomieszczenia znajdujące się w gmachu Kasy Pożyczkowej Przemysłowców Łomżyńskich (ob. przy ul. Dwornej 16). W tym czasie podjęto starania nad opracowaniem programu instytucji. Został on opublikowany w 1910 r. Zgodnie z nim muzeum miało obrazować stan przyrody i kultury w regionie. Obiekty usystematyzowane powinny być w 4 działach: przyrodniczym, archeologicznym, etnograficznym, artystycznym.

W tym też czasie muzeum uzyskało ponad 600 obiektów z różnych dziedzin, w większości od prywatnych darczyńców. Informację o darach zamieszczano regularnie na łamach łomżyńskiego czasopisma „Wspólna Praca”. W 1912 r. PTK przekazało nieznaczące kwoty na „zbiory muzealne” oraz „badania archeologiczne”. W 1913 r. zmniejszyła się ilość nowych okazów, co prawdopodobnie wynikało z osłabienia działalności towarzystwa oraz wyjazdu części jego członków z miasta, w tym kierownika sekcji muzealnej Tomasza Niklewskiego. Działalność muzeum została zahamowana w okresie I wojny światowej. W latach 1914-1915, ograbiono zbiory z cenniejszych eksponatów (monety, pieczęcie), część okazów została oddana na przechowanie i nie powróciła po wojnie. Pozostałe obiekty prawdopodobnie zostały spakowane i przechowywane w prywatnym lokalu zbiorów. W 1916 r. Adam Chętnik reaktywował działalność łomżyńskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, apelując równocześnie o przekazywanie darów na rzecz Muzeum Regionalnego. W 1917 r. wznowiono działalność muzeum, które działało do 1918 r. Wraz z wyjazdem Chętnika z Łomży i brakiem inicjatywy ze strony pozostałych członków towarzystwa działalność muzeum całkowicie ustała. Trudno ocenić co się stało ze zbiorami muzealnymi, wydaje się jednak, że nie zachowały się one do czasów obecnych.

W 1927 r. z inicjatywy Adama Chętnika otwarte zostało Muzeum Kurpiowskiego, które było kontynuatorem działalności Muzeum łomżyńskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

w Nowogrodzie, które po zniszczeniach w czasie II wojny światowej zostało reaktywowane w Łomży jako Muzeum Północno-Mazowieckie (1946). Placówka działała początkowo dzięki wsparciu Oddziału Towarzystwa Naukowego Płockiego, następnie Muzeum Narodowego w Warszawie. W 1957 roku przeszła pod zarządek Muzeum w Białymstoku, a w 1975 roku, w

konsekwencji nowych podziałów administracyjnych pod nadzór Wojewody Łomżyńskiego. W 1998 roku zdecydowano się na zmianę nazwy na Muzeum Północno-Mazowieckie w Łomży, nawiązując do pierwszej nazwy placówki.

eszcze w 1913 roku w sprawozdaniu z działalności odnotowano wpływy do kolekcji muzealnej oddziału łomżyńskiego, choć w stosunku do lat wcześniejszych były one niewielkie.

JW dwudziestolecium międzywojennym odejmowano liczne próby stworzenia muzeów i kolekcji, głównie o profilu etnograficznym. W 1918 roku rozpoczęło działalność Muzeum Diecezjalne w Łomży, obejmujące obiekty z dziedziny ikonografii, dawnej sztuki kościelnej, etnografii, numizmatyki oraz sztuki bursztyniarskiej, zbierane z kościołów i parafii z całej diecezji. Zbiory te, wraz z biblioteką zawierającą ok. 13 tyś tomów całkowicie spłonęły w czasie pożarów w 1939 i 1941 roku. W 1924 roku z inicjatywy inspektora szkolnego p. Rzędowskiego przy Inspektoracie Szkolnym powstało muzeum, obejmujące wytwórczość i sztukę ludową z regionu łomżyńskiego. Kolekcja miała zostać przekazana do muzeum regionalnego, pod warunkiem, że będzie posiadało ono właściwy lokal. Po wyjeździe Rzędowskiego z Łomży w 1928 prac nie kontynuowano, a w 1930 roku kolekcja przestała istnieć. W latach trzydziestych Seminarium Nauczycielskie podjęło się gromadzenia okazów „z puszczy”. W skład kolekcji weszły krzyże żelazne, rzeźby, „pająki” papierowe, świątki kamienne, obrazy ludowe. Szybko rosnący zbiór miał zostać przekazany do Muzeum w Nowogrodzie, jednak zamiar ten przerwał wybuch II wojny światowej, w czasie której kolekcja została całkowicie zniszczona. Podobnie stało się z kolekcją przyrodniczą zgromadzona w Gimnazjum Żeńskim.

W 1927 roku z inicjatywy Adama Chętnika otwarte zostało Muzeum Kurpiowskiego w Nowogrodzie, które po zniszczeniach w czasie II wojny światowej zostało reaktywowane w Łomży jako Muzeum Północno-Mazowieckie (1946). Placówka działała początkowo dzięki wsparciu Oddziału Towarzystwa Naukowego Płockiego, następnie Muzeum Narodowego w Warszawie. W 1957 roku przeszła pod zarząd Muzeum w Białymstoku, a w 1975 roku, w konsekwencji nowych podziałów administracyjnych pod nadzór Wojewody Łomżyńskiego. W 1998 roku zdecydowano się na zmianę nazwy na Muzeum Północno-Mazowieckie w Łomży, nawiązując do pierwszej nazwy placówki.

Darczyńcy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

1910: dr R. Gutowski z Carskiego Sioła, ok. 40 okazów z różnych dziedzin; p. Winiarski, p. Cabert (dokumenty); p. Kulesza, p. Wolfke, p. Skiwski, p. Cudnik, p. Kierzyński (monety); p. Pilniakowski, p. Tański (amonity, surowce mineralne); p. Moraczewski (detal architektoniczny);

1911: dr R. Gutowski z Carskiego Sioła (zbiory przyrodnicze), W. Bielicki, Tomasz Niklewski (minerały), J. Gryczewski, p. Tock, Helena Gabryelowa z Olganowa, Roman Gutowski, Leon Kochler, Franciszek Tuszowski, F. Stopa (okazy przyrodnicze); Jan Waszkiewicz, Bronisław Bronowicz (orientalia), p. Hryniewicz, T. Dmochowski, S. Grabowski, J. Prosiński, H. Suchorzewski, L. Suchorzewski, Z. Mech, Stanisław Uściński, Ks. Witold Stupiński, Stanisław Kisielnicki, Bohdan i Jerzy Rychterowie, Bronisław Oszubski, Wacław Szczęsny, Władysław Szejczer, Stanisław Tański (monety, medale, znaczki); p. Cabert, Jan Milachowski, M. Oszubska, B. Tomaszewicz, W. Jaroszewski, Czesław Selerowski, Mieczysław Łada, p. Lineburg z Suwałk, p. Gawryelowski, Teofilia Poreda ze Zbójnej, Stanisław Szymczyk, centrala PTK (kol. Zygmunta Glogera), (archiwalia, obiekty artystyczne i historyczne, etnograficzne); spuścizna po Grzegorzcu Worobiejewie od żony (fotografie);

1912: Adam Chętnik (zbiory etnograficzne) K. Słczyński, pastor Mikulski, p. Andruszyc (obiekty artystyczne i historyczne); L. Górka, M. Kozłowska (zbiory przyrodnicze); B. Bronowicz, Józef Weber (numizmaty i medale); S. Dembiński (archiwalia)

Zbiory (zasoby – też ilościowo, historia, charakterystyka)

1910:

(październik) 347 okazów
(połowa stycznia) 428 okazów

1911: 952 okazy

(koniec stycznia) 550 okazów

(luty) 660 okazów

(marzec) 771 okazów

(kwiecień) 789 okazów

(maj) 806 okazów

(czerwiec) 911 okazów

(wrzesień) 930 okazów

1912: przybyły 3582 numery w inwentarzu, 4534 obiekty [?]

1913: przybyło 91 okazów, 4625 obiektów [?]

1915: ok. 1500 eksponatów

1910: zbiory przyrodnicze: amonity, sól z tężni w Ciechocinku, marmur z prowincji Archangielskiej, kolekcja nasion; zbiory archeologiczne i historyczne: 2 siekierki przedhistoryczne, kafle ornamentacyjne z d. zamku myśliwskiego na górze Krzewie, kule [armatnie] z Łomży, bagnet do dubeltówki; zbiory orientalne: zabytki japońskie; archiwalia: dokumenty z 1746 i 1826 r., mapa departamentu łomżyńskiego, mapy morskie; numizmatyka: monety polskie i zagraniczne (214 szt.), medale

1911: zbiory przyrodnicze: minerały z okolic Strassfurtu, kolekcja rud z Bolesławia pod Olkuszem, kule z żołądków cielęcych, młody krokodyl z Nilu w spirytusie, „kable” morskie, kawałki marmurów, przekroje drzew, otoczaki, zrosty kryształów górskich, zlepieńce, muszelki, nasiona i przekroje drzew (palisander, mahoń, berezylii, czynaru, tzw. drzewa Świętego), zielniki; żuzle torfowe; okazy galmanu, dolomitu, szpatu wapiennego i błyszczu ołowianego; okazy jedwabników; ruda z Ferganu z radem i uranem; róg jeleni, kolekcja kamieni z wybrzeża Bałtyckiego w Połędze, ruda kamienna z komina w Zbójnej; zbiory artystyczno-historyczne, etnograficzne: 3 kule, 100 kul armatnich wydobytych z Narwi, 2 rysunki kościoła pijarskiego w Łomży z 1853 r., 2 bilety skarbowe z 1794 r., Żarna przedhistoryczne, próbki tkanin miejscowego wyrobu, dyplom pamiątkowy, pieczęć, talizman żydowski, próbki tkanin domowych, wycinanki papierowe wykonane w Kuziach; archiwalia: rękopis z 1863 r. książki *Zwierciadło uwagi wiary chrześcijańskiej*, skrypt Jana Czergota z 1825; zbiory orientalne: moneta chińska papierowa, serwis chiński podróżny w puszcze obitej skóra (14 częściowy); numizmatyka: medal elekcyjny Augusta II, rewolucyjny z 1905 r., medal na część Mokronowskiego, Żeton koronacyjny Stanisława Augusta, medal zaślubin Władysława IV z Cecylią Renatą Habsburżanką z 1637 r., medale pamiątkowe: unii w Horodle, z 1830 r., utworzenia Królestwa Kongresowego 1815 r., znaczki (marki); zbiory fotograficzne: spuścizna po Grzegorzcu Worobiejewie: 111 zdjęć w tym zbiory fotografii zabytków łomżyńskich i widoków z guberni suwalskiej, kolekcje fotografii nagrobków sławnych postaci, świątyń i gmachów z Gniezna, Poznania, Marienburga, Pragi, Lwowa; eksponaty archeologiczne, etnograficzne, obrazy, fotografie, numizmaty, archiwalia, starodruki

1912: w stosunku do roku 1911 przybyło 3582 numerów w inwentarzu, w tym 3546 numizmatów, zbiory etnograficzne; zbiory przyrodnicze: zielnik klasyfikacyjny, kawałki rudy żelaznej z okolic Częstochowy, dawniej używane bańki metaliczne; zbiory

artystyczno-historyczne: rysunki miejscowych świątyń, dawny scyzoryk do ostrzenia gęsich piór, kartacz (pocisk artyleryjski) znaleziony pod Węgrowem; numizmatyka: monety (7), medal, monety polskie i niemieckie z lat 1787–1840 wykopane pod Łomżą; archiwalia: dokumenty (3) z lat 1831 i 1864, niemieckie mapy Morza Bałtyckiego, zachodnich prowincji Rosji i Turcji Azjatyckiej;

1913: zbiory przyrodnicze: okazy mineralogiczne (11), florystyczne (1); numizmaty (52)

Zgodnie z informacją zawartą w sprawozdaniu oddziału PTK z 1910 roku wszystkie obiekty zostały spisane w katalogu, opatrzone numerem, nazwiskiem ofiarodawcy, daty wpływu do muzeum i ułożone kompletami wg byłych właścicieli. W 1910 roku zakupiono 1 zabytek oraz gablotę na muzealia. Dział przyrodniczy powinien zawierać okazy fauny i flory oraz obiekty przyrody nieożywionej (minerały, skamieniałości, bursztyn). W dziale archeologicznym gromadzone miały być głównie narzędzia prehistoryczne, natomiast w dziale etnograficznym kurpiowskie, mazurskie i podlaskie stroje ludowe, modele architektoniczne, przykłady rodzimego rzemiosła i przemysłu artystycznego. Dział historyczny natomiast obejmować miały akta, dokumenty, pieczęcie, numizmaty i medale, obiekty artystyczne i zabytki detalu architektonicznego. Polityka gromadzenia zbiorów, ze względu na ograniczenia finansowe, opierać miała się wyłącznie na darach i depozytach. Na potrzeby muzeum zakupiono gablotę oszkloną do przechowywania okazów.

Ze względów finansowych, towarzystwo nie prowadziło zakupów, pozyskując zabytki wyłącznie dzięki ofiarności społeczeństwa (nie tylko z okolic Łomży).

Organizacje działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, Sekcja Muzealna założona została w 1910 roku, początkowo kierowana przez Edmunda Caberta, następnie przez Tomasza Niklewskiego. Szczególną aktywność wykazywała w 1911 roku kiedy jej działania powiązane były z regularną działalnością informacyjną na łamach miejscowego czasopisma „Wspólna Praca”.

Kasa Przemysłowców Łomżyńskich – powołana pod koniec XIX wieku przez łomżyńskich przemysłowców i handlowców. Początkowo kasa mieściła się w wynajmowanych lokalach prywatnych, od 1903 roku podjęto starania wzniesienia własnej siedziby. Prace nad projektem i budową, prowadzone w latach 1907-1909 zlecono Franciszkowi Przeclawskiemu. W 1910 roku w budynku znajdowała się siedziba muzeum krajoznawczego łomżyńskiego oddziału PTK, najprawdopodobniej za sprawą Edmunda Caberta, pracownika kasy i kierownika sekcji muzealnej PTK.

Strategia pozyskiwania zbiorów

W 1910 opracowana została struktura muzeum, które dzielić miało się na 4 działy: przyrodniczy, archeologiczny, etnograficzny (sztuki ludowej i przemysłu domowego) oraz historyczny (z uwzględnieniem aspektów artystycznych i architektonicznych). Już w chwili powstania przewidywano, że zbiory pozyskiwane będą wyłącznie na zasadzie darów. Sporadycznie zdarzało się pozyskać okazy w wyniku prac budowlanych prowadzonych w mieście (znaleziska archeologiczne), w czasie wycieczek organizowanych przez towarzystwo oraz zakupów. W 1910 roku zakupiono jeden zabytek, w 1912 w wydatkach uwzględniono nieznaczące kwoty na „zbiory muzealne” oraz „badania naukowe”, nakłady na „ruchomości i muzeum” poniesiono także w kolejnym roku.

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

1910 – prowadzenie badań archeologicznych (prawdopodobnie amatorskich), zgodnie z bilansem wydatków w sprawozdaniu oddziału PTK za 1910 rok

1911 – wydobyto z Narwi ponad 100 kul armatnich, które przekazano do muzeum

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

1 pomieszczenie z gablotami przeszklonymi

Wystawy czasowe

1911- planowana wystawa zbiorów, niezrealizowana

Katalogi wystaw

xxx

ŹRÓDŁA:

Publikacje wydawane przez instytucję

xxx

Bibliografia o muzeum

- [b.a.], Łomża. Wystawa archeologiczna, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 23, s. 2
- [b.a.], Łomża. Zaproszenie do udziału w wystawie sztuk pięknych w Łomży, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 32, s. 3
- [b.a.], Łomża. Wystawa archeologiczna, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 23, s. 2
- [b.a.], Łomża. Wystawa w Łomży, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 34, s. 3
- [b.a.], Łomża. Projekt wystawy sztuk pięknych, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 35, s. 3
- [b.a.], Łomża. Wystawa archeologiczna, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 37, s. 3
- [b.a.], Łomża. Wystawa w Łomży, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 40, s. 3
- [b.a.], Łomża. Wystawa / Katalog wystawy, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 42, s. 3
- [b.a.], Łomża. Wystawa, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 44, s. 2
- [b.a.], Łomża. W przeddzień wystawy, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 46, s. 2-3
- [b.a.], Łomża. Wystawa archeologiczna, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 47, s. 2
- [b.a.], Łomża. Otwarcie wystawy, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 48, s. 2-3
- [b.a.], Łomża. Muzeum miejskie, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 48, s. 3
- [b.a.], Łomża. Z wystawy, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 48, s. 3
- [b.a.], Łomża. Z wystawy, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 50, s. 2
- [b.a.], Łomża. Z wystawy, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 51, s. 3
- [b.a.], Łomża. Z wystawy, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 51, s. 2-3
- [b.a.], Łomża. Wystawa, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 53, s. 2
- [b.a.], Łomża. Po wystawie, Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 54, s. 3
- [b.a.], Oddział Łomżyński Rocznik P.T.K. 1909, r. 3, s. 143-149
- [b.a.], Oddział Łomżyński Rocznik P.T.K. 1910, r. 4, s. 179-193
- [b.a.], Oddział Łomżyński Rocznik P.T.K. 1911, r. 5, s. 184-191
- [b.a.], Oddział Łomżyński Rocznik P.T.K. 1912, r. 6, s. 147-149
- [b.a.], Oddział Łomżyński Rocznik P.T.K. 1913, r. 7, s. 97-98
- [b.a.] Od Towarzystwa Krajoznawczego, Wspólna Praca: pismo poświęcone sprawom ziemi łomżyńskiej, 1910, nr 33, s. 5
- [b.a.] Kronika miejscowa. Z Towarzystwa Krajoznawczego, Wspólna Praca: pismo poświęcone sprawom ziemi łomżyńskiej, 1911, nr 3, s. 29

[b.a.] Kronika miejscowa. Z Muzeum Krajoznawczego, Wspólna Praca: pismo poświęcone sprawom ziemi łomżyńskiej, 1911, nr 6, s. 56

[b.a.] Kronika miejscowa. Z Towarzystwa Krajoznawczego, Wspólna Praca: pismo poświęcone sprawom ziemi łomżyńskiej, 1911, nr 11, s. 97

[b.a.] Kronika miejscowa. Muzeum, Wspólna Praca: pismo poświęcone sprawom ziemi łomżyńskiej, 1911, nr 14-15, s. 136

[b.a.] Kronika miejscowa. Z Muzeum Krajoznawczego, Wspólna Praca: pismo poświęcone sprawom ziemi łomżyńskiej, 1911, nr 19-20, s. 188

[b.a.] Kronika miejscowa. Muzeum Towarzystwa Krajoznawczego, Wspólna Praca: pismo poświęcone sprawom ziemi łomżyńskiej, 1911, nr 24-25, s. 235

[b.a.] Kronika miejscowa. Do Muzeum Krajoznawczego, Wspólna Praca: pismo poświęcone sprawom ziemi łomżyńskiej, 1911, nr 36, s. 354

Bzowski Konstanty, Muzeum Ziemi Łomżyńskiej, Wspólna Praca: pismo poświęcone sprawom ziemi łomżyńskiej, 1910, nr 7, s. 5-7

Chętnik Adam, 1913. Oddziały prowincjonalne, Drużyna: dwutygodnik ilustrowany wychowawczy, społeczny, literacki i oświatowy, r. 2, nr 8, s. 123-124

Chętnik Adam, 1937. Z przeszłości i zabytków Łomży: zbiór wiadomości z 31 ilustracjami, Łomża, Nowogród: nakładem autora, s. 30-31.

Chętnik Adam, 1990 [1898]. Wystawa zabytków sztuki i kultury w Łomży w 1898 r., Ziemia Łomżyńska, t. IV, s. 95-115

Janowski Aleksander, 1911. Działalność Krajoznawcza na Prowincjach, Ziemia, nr 11, s. 163-166

Jastrzębski Jerzy, 1998. Muzealnictwo w Łomży w latach 1898-1998, Łomża: Muzeum Północno-Mazowieckie, 1998

Jastrzębski Jerzy et al, 1998. Muzeum w Łomży 1948-1998. Łomża: Muzeum Okręgowe

Jastrzębski Jerzy, 2012. Muzealnictwo w Łomży do 1939 r., Studia Łomżyńskie, 2012, t. IX, s. 49-60

Kielak Bernard, Działalność muzealnicza Adama Chętnika, Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego, 1993, t. 7, s. 26-33

L., Łomża. [Dziś po trzytygodniowej egzystencji nasza wystawa sztuk pięknych i starożytności została zamknięta], Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 55, s. 3

Majewski Jerzy, Łomża. [W dniu dzisiejszej komitet wystawy łomżyńskiej...], Echa Płockie i Łomżyńskie 1898, r. 1, nr 59, s. 2-3

Rybicki Czesław, 2009. Powstanie i działalność Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego Oddział w Łomży do 1918 r. (część I), Studia Łomżyńskie, t. XX, s. 51-71

Rybicki Czesław, 2010. Powstanie i działalność Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego Oddział w Łomży do 1918 r. (część II), Studia Łomżyńskie, t. XXI, s. 27-45

Rybicki Czesław, Powstanie i działalność Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego Oddział w Łomży do 1918 r. (część III), Studia Łomżyńskie, t. XXII, 2012, s. 7-28

Szczech Krzysztof, 2015. Muzeum Północno Mazowieckie w Łomży, Podlasie - pogranicze kultur / [red. nauk. Krzysztof Łukawski], Pułtusk: Wydział Historyczny Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora

Szymański Stanisław, 1990, Muzea Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego: 1906-1950, Warszawa: Wydaw. PTTK „Kraj”, Nadarzyn: ZP

Treter Mieczysław, 1917. Muzea współczesne: studjum muzeologiczne: początki, rodzaje, istota i organizacja muzeów, publiczne zbiory muzealne w Polsce i przyszły ich rozwój, Kijów: Red. "Muzeum Polskiego", s. 44

Ciekawe cytaty

„Jednym ze środków kształcenia ogółu i uświadamiania go co do stanu kulturalnego danej części kraju może być muzeum prowincjonalne, którego zadaniem jest wykazywać poglądowo, czem jest dana część kraj, jakie są jej warunki naturalne obecnie i w przeszłości [...] i jakie są warunki życia kulturalnego ludności obecnie i w przeszłości [...] – jednym słowem dać obraz przyrody i kultury” (Bzowski 1910:5)

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

UWAGI:

Pracownicy / współpracownicy:

Konstanty Bzowski (?-?), absolwent wydziału przyrodniczego Uniwersytetu w Petersburgu, nauczyciel Męskiej Szkoły Handlowej w Łomży w latach 1908-1910 [?], jeden z założycieli i prezesów łomżyńskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego

Kierownicy sekcji muzealnej:

Edmund Cabert (?-?), pracownik Kasy Przemysłowców Łomżyńskich, pierwszy kierownik sekcji muzealnej łomżyńskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego

Tomasz Niklewski (?-?), absolwent Uniwersytetu w Petersburgu, pracował w naftownictwie w Baku, nauczyciel w Warszawie i Łodzi, w latach 1909-1912 kierownik męskiej szkoły handlowej do Łomży. Jeden z redaktorów czasopisma „Wspólna Praca”, członek łomżyńskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, kierownik sekcji wycieczkowej, następnie muzealnej. Jeden z założycieli Towarzystwa Rozwoju Fizycznego, naczelnik łomżyńskiej straży ogniowej.

Adam Chętnik (1885-1967), etnograf, działacz społeczny i polityczny, badacz kultury kurpiowskiej, publicysta, nauczyciel. Członek ruchu junackiego, Związku Puszczańskiego, Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, założyciel Skansenu Kurpiowskiego w Nowogrodzie oraz Stacji Naukowo-Badawczej Narwi Środkowej.

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Aldona Tołysz

31.08.2017

Data sporządzenia karty:

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

XXX

METADANE* (wypełnia redaktor portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	Łomża, Muzeum Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego Oddział w Łomży
LOKALIZACJA GPS	53.17758509999999, 22.08139679999999
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	31.08.2017
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	Aldona Tołysz /
RELACJE	Polskie Towarzystwo Krajoznawcze Konstanty Bzowski Edmund Cabert Tomasz Niklewski Adam Chętnik Zygmunt Gloger
TAGI	muzeum krajoznawcze, zbiory etnograficzne, zbiory przyrodnicze, numizmatyka, kolekcja, muzeum publiczne, donacja, wystawy
SYGNATURA	
PRAWA	